

*Руденко М. Ю.,**кандидат філологічних наук,**старший викладач кафедри германської та слов'янської філології
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»*

ОСОБЛИВОСТІ ЕМОЦІЙНО-ЕКСПРЕСИВНОЇ ФУНКЦІЇ МОЛОДІЖНОЇ МОВИ

Анотація. Статтю присвячено дослідженню особливостей емоційно-експресивної функції молодіжної мови. Метою статті є розгляд стану й особливостей емоційно-експресивної функції молодіжної мови, а також стану загальнотеоретичного її дослідження в мовознавстві на сучасному етапі. Поставлені в статті завдання розкриті за допомогою актуалістичного, описового, порівняльно-історичного, типологічного методів. Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дослідження проведено з використанням значної кількості лінгвістичних праць іноземних і вітчизняних авторів.

У вступі зроблено огляд останніх ґрунтовних публікацій, що описують і характеризують функції молодіжної мови загалом, емоційно-експресивну функцію, зокрема в студіях мовознавців Великобританії, Франції, Данії, Польщі, Словаччини, Сербії, Болгарії, України, Росії, США, а також виокремлено наявні проблеми у вивченні й існуванні зазначених функцій, емоційно-експресивної функції. Надана характеристика функцій молодіжної мови.

В основній частині охарактеризовано лексику і фразеологію молодіжної мови, що характеризується підвищеною (порівняно з загальнолітературним стандартом) експресивністю. Розкрито емоційно-експресивну функцію, що має вагомий значення в молодіжній мові, вважається основною функцією сленгу. Зазначена функція пов'язана з виявом емоцій, почуттів, настроїв, вираженням ставлення й оцінки. У мовленні особливе значення має загально-молодіжна мова. Вона складається зі слів, не пов'язаних із процесом навчання, праці, служби в армії тощо. Її основа – експресивні еквіваленти розмовно-побутової лексики.

Дослідники вказують на експресивність студентського, шкільного жаргону. Сленг школярів, студентів характеризується численними експресивними синонімами з високою конотацією. Молоді люди не замикають експресивну лексику в собі, вони її всіляко поширюють. Із загально-молодіжного жаргону експресивна лексика запозичується різними субкультурними сленгами.

Юнацькому віку притаманна особлива емоційність, прихильність до екстатичних станів. Саме це зумовлює наявність у загальномолодіжному сленгу великої кількості слів, що виражають високу міру емоційної оцінки. Безсумнівно, одним з основних експресивних відтінків, що несе із собою сленгова лексика, є гумористичний. Іноді в емоційній забарвленості сленгу емоція смішного не просто присутня, а домінує. Для мовлення молоді характерне активне використання фразеологізмів, здебільшого емоційно забарвлених.

У висновках підкреслюється, що молодіжна мова виконує як загальномовні, так і специфічні (притаманні тільки їй) функції. Однією з основних функцій молодіжної мови є емоційно-експресивна. Мова молодого покоління XXI ст. дина-

мічна й експресивна. Молоді притаманна особлива емоційність, схильність до екстатичних станів. Саме цим зумовлено наявність у загальномолодіжній мові великої кількості слів, що виражають високий ступінь емоційної оцінки.

Ключові слова: молодіжна мова, емоційно-експресивна, функція, сленг, жаргон, загальномолодіжна, молодіжна лексика.

Постановка проблеми. Аналіз поглядів дослідників на роль і значення молодіжного сленгу серед інших підсистем некодифікованого мовлення дозволяє стверджувати, що мова молоді посідає особливе місце серед інших соціолектів. Це спонукає до всебічного опису тих елементів мови, що раніше лише епізодично були предметом наукових розвідок. Ось чому ми звертаємося до питання розгляду функцій молодіжної мови, зокрема особливостей емоційно-експресивної функції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У пропонованій статті досліджено погляди, висновки науковців на функції молодіжної мови взагалі, емоційно-експресивну функцію, зокрема в студіях мовознавців Великобританії, Франції, Данії, Польщі, Словаччини, Сербії, Болгарії, України, Росії, США. Наприкінці XX – у XXI ст. вагомий внесок у дослідження теоретичних проблем молодіжної мови, функцій соціолектів, а саме функцій молодіжної мови, зробили О. Благовіщенська (2007), С. Грабіас (1993), Д. Громов (2009), Л. Кальве (1994), О. Ліпатов (2010), С. Мартос (2006), О. Матюшенко (2007), С. Мілорадович (2009), М. Мухсан (2017), С. Нешковська (2020), Т. Рамірес (2013), Н. Семенова (2006), В. Сінхуа (2017, 2018), Л. Ставицька (2005), А. Яна (2018) та ін. О. Благовіщенська (2007) виокремилася в мові молоді основні мовні функції, охарактеризувавши можливості широкого використання словесної гри з метою придання молодіжній мові експресивності й оригінальності. Т. Рамірес (2013) на базі перуанського сленгу виділила й охарактеризувала основні, притаманні йому функції. С. Грабіас акцентував увагу на високому ступеню мовної експресії у відкритих молодіжних середовищах – учнівських, студентських, групах, пов'язаних із мистецькою діяльністю. Проаналізував експресивні синоніми молодіжного сленгу, навів цікаві приклади [1, s. 234]. Водночас аналіз свідчить про те, що питання існування й застосування функцій молодіжної мови в науковій літературі відображено ще не достатньо. Лінгвісти не мають єдиного погляду на класифікацію функцій молодіжної мови, їх характеристику. У різних лінгвістичних поглядах на функції молодіжної мови значно відрізняються як за формою, так і за змістом.

Метою статті є розгляд стану й особливостей емоційно-експресивної функції молодіжної мови, а також стану загальнотеоретичного її дослідження в мовознавстві на сучасному етапі.

Ця мета конкретизується в таких завданнях: 1) зробити лінгвісториографічний огляд праць, у яких розглядаються теоретичні питання вивчення емоційно-експресивної функції молодіжної мови; 2) систематизувати і проаналізувати відповідні наукові досягнення вчених; 3) на основі проведеного аналізу матеріалу і висновків визначити перспективи дослідження функцій молодіжної мови.

Виклад основного матеріалу. Особливою рисою сучасної молодіжної мови є її поліфункціональність. Вона виконує як загальномовні, так і специфічні (властиві тільки їй) функції. Серед них: репрезентативна / ідентифікувальна / сигнальна, розпізнавальна, комунікативна, емоційно-експресивна, номінативна, конспіративна, світоглядна, корпоративна, функція (так званого) психологічного розвантаження та ін. [2, с. 74–80, 98, 159; 3, с. 9]. Проте в процесі комунікації далеко не завжди можна чітко визначити межі кожної з цих функцій. Часто вони сполучаються [4, с. 83]. Функції молодіжної мови багато в чому визначають сутність, особливості функціонування молодіжних мовленнєвих одиниць і причини виникнення специфічної мови молоді [2, с. 80, 98, 159].

У цьому дослідженні нас цікавлять особливості емоційно-експресивної функції, яка відіграє значну роль у молодіжній мові. Зазначена функція пов'язана з виявленням емоцій, почуттів, настроїв, вираженням ставлення й оцінки. Її вважають основною функцією сленгу [2, с. 76–77]. На думку С. Мартос, суть експресивної функції сленгу полягає в тому, що під час утворення похідного слова важливим є не саме найменування, а вираження оцінки [5, с. 135]. І. Николів зазначає, що експресія надає висловлюванню виразності, образності та передає емоційну оцінку. Молодь як вікова група схильна до бурхливого вираження своїх емоцій (позитивних чи негативних). Інколи їх не можна в повній мірі виразити засобами літературної мови, тоді мовці звертаються до субстандартних кодів. Таким чином, бажання якнайповніше передати свої емоції та почуття спонукають до вкраплення у мовлення таких мовних елементів, як сленг [6, с. 93]. Ю. Нікітіна (2005) вважає, що лексика і фразеологія молодіжного жаргону характеризується підвищеною (порівняно із загальнолітературним стандартом) експресивністю. Для молоді важливо, що її презирлива, зневажлива, пейоративна лексика надає мові експресивне забарвлення. В. Мокієнко зазначає, що жаргонізм приваблюють молодь своєю експресивністю й образністю. Без них мова занадто нудна [7]. Дійсно, ми бачимо, що мова нового покоління характеризується динамічністю й експресивністю [8].

Приклади експресивних сленгізмів можна спостерігати в багатьох мовах, притому вони часто є еквівалентними. В. Куликова, наприклад, указує на наявність у молодіжному французькому й українському сленгу еквівалентних експресивних сленгізмів: *chetron (m)*, *berlingot (m)*, *balle (f)* – *табло*, *шайба*, *дуло*, *торець*, *пачка*, *морда*, *фізія* (голова, обличчя); *bouts de bois (m, pl)*, *canne (f, pl)* – *ласти*, *копита*, *порини* (ноги); *bidon (m)* – *яма*, *барило* (живіт); *orbites (f, pl)* – *баньки*, *фари* (очі) тощо [9, с. 159].

М. Грачов звертає увагу на особливості загальномолодіжного жаргону, яким користуються всі молодіжні об'єднання й угруповання. Він складається зі слів, що не пов'язані з процесом навчання, праці, служби в армії тощо. Його основа – експресивні еквіваленти розмовно-побутової лексики. Сюди належать слова, що позначають юнака-дівчину (наприклад, *лялька* – «дівчина

легкої поведінки», *чувак* – «хлопець», *чувьрла* – «некрасива дівчина»), вино (наприклад, *крепльєнка* – «кріплене вино», *червивка* – «дешеве червоне вино», *шампунь* – «шампанське»), тіло (*локатори* – «вуха», *лупалы* – «очі», *веточка* – «рука»), гроші (наприклад, *бабки*, *мани*, *пенсы*), предмети вжитку (наприклад, *пласт* – «грамплатівка», *прогари* – «чоботи; черевики», *чинарик* – «недопалок») тощо [10, с. 10].

Якщо звернутися до джерел експресивності молодіжного сленгу, стане очевидним, що яку б емоційну оцінку не намагався виразити носій цієї підмови, очевидно позитивну або негативну, сам сленгізм буде завжди нести знижене забарвлення. Молодіжний сленг демонструє фамільярність мовця щодо предмета мови, що виявляється в прагненні знизити її (предмета мови) соціальну значущість. Так, у мові студентів є жаргонізм *препод* (викладач), *старикан* (представник старшого покоління). Уживання цих слів не має функції оцінки згадуваних у розмові людей (*препод* – зовсім не обов'язково поганий викладач), але наочно демонструє намір мовця знизити суспільний статус цих людей в очах того, хто слухає, чим підвищити в його очах власний статус [11, с. 21].

Сленгу властива особлива емоційна насиченість. Вона виступає тут у формі грубуватої експресивності, іронічно-презирливої або жартівливої образності [12, с. 73]. С. Флекснер зазначає, що сленг завжди більше прагне до зневажливості, принизливості, ніж до піднесеності. Американський сленг, наприклад, характеризується неприязню, недовірою, принизливими словами до людей, які відрізняються від американців [13, р. xi–xii]. Візьмемо сленгізми *chink* і *hunkie*. Ці два слова, що належать до представників азійської й білої рас, є прикладами стійких і перевірених часом американських сленгізмів. Особливо яскраво тенденції до брутальності, зневажливості виявляються в молодіжному середовищі, де значна частина сленгу навмисно виражає аморальність, цинізм і жорсткість [14, с. 71–72]. М. Кропачова, визначаючи в студентському жаргоні високу частку емоційної й оціночної лексики як наслідок експресивної функції молодіжного жаргону, звертає увагу, що серед цієї лексики переважає та, яка виражає негативну оцінку дійсності [15, с. 9–10]. О. Матюшенко характеризує молодіжну лексику як генетично різнорідну, якій також властива переважно негативна емоційно-експресивна оцінка (несхвалення, зневажання, презирливість) [4, с. 163–164].

В. Бондалетов, П. Ондрус у праці «Сучасна українська літературна мова» вказують на експресивність студентського, шкільного жаргону [16, с. 69–72; 17, с. 113; 18, с. 205]. Сленг школярів і студентів характеризується великою кількістю експресивних синонімів із високою конотацією. Наприклад: голова – *башка*, *кумпол*, *бубен*, *чайник*, *чердак* тощо; обличчя – *вывеска*, *мурло*, *фейс*, *пачка*, *рыло* тощо; ніс – *рубильник*, *инобель*, *нюхалка* тощо [12, с. 76]. Шкільні вчителі-предметники також отримали свої жаргонні прізвища. Так, учитель фізики – це не тільки *фізец* (або *фізичка*), а й *коробка скоростей*. А вчитель хімії – не тільки *химуля*, *химоза* або *кислота*, а й *колба* і *мистер Икс* тощо [12, с. 76–77]. У студентському жаргоні можна почути немало слів із матроського жаргону: *балласт* – щось непотрібне; *сдрейфить* – злякатися; *драить*, *песочить* – критикувати тощо [18, с. 205]. У польському словнику студентського жаргону, опублікованому в 1974 р., що містить 10 тисяч слів, на поняття *гроші* зафіксовано 46 синонімів [1, с. 234]. Із сучасного українського студентського жаргону можна навести

приклади таких синонімічних рядів: *торба – ганлик – хана – труба – глина – слива – ландиш* – «кінець, крах чогось»; *герла – матильда – клава – тьолка – тітка* – «дівчина» тощо [19, с. 15].

Молоді люди не замикають експресивну лексику в собі, вони її широко поширюють. Із загальномолодіжного жаргону експресивна лексика запозичується різними субкультурними сленгами. Так, у сленгу спортсменів-екстремалів були виділені такі слова, що виражають позитивну й негативну оцінку: *кайф/кайфово, рулис, а(о)фигительно, нормалды, ништяк і зачёт* (вдало зроблений трюк, похвала), *зажигательно; облом, убивалово, мясо, дрызг, лажя, стремак, луз, абзай, отстой* тощо [20, с. 251].

Як експресивний елемент, що утворює «стилістичний злам» (термін Ю. Лотмана), сленг ефективно використовується в мікродозах і в прозі, і в поезії. Таке використання молодіжного сленгу в стилістичних цілях є, як зауважує Деніза Франсуа [21, р. 643], способом перетворення його з надбання корпоративної групи в загальне надбання [22, с. 38]. Мовець може використовувати сленгізми з метою епатажу співрозмовників. У цьому разі висловлювання особливо брутальні й вульгарні. Наприклад, репліки з розмови студентів: *Мура! – Ни фигу! – Хиляй отсюда!* Часто трапляються випадки захоплення жаргоном, сленгом, що доходять до абсурду:

Короче, ништяк, финтач мандражовый.

Гасиво, месиво – полный голяк!

Шмон закадычим – маразм будет клёвый.

Ну и погодка у нас крутизняк.

Цей іронічний пасаж, що не піддається перекладу, існує в студентському фольклорі [4, с. 37].

Привабливість сленгових одиниць як яскравого емоційно-експресивного стилістичного засобу зумовлює їх використання і в рекламі. «*Не тормози – сникерсни!*» – реклама шоколаду «Снікерс» (*тормозить* – «повільно міркувати, не розуміти»); «*Миринда – оттянись со вкусом!*» – реклама напою «Миринда» (*оттянуться* – «відпочити, повеселитися»). Рекламна функція сленгізмів полягає в тому, що вони є засобом привертання уваги потенційного споживача, а також фактором впливу на формування його смаків і уподобань [4, с. 37–38].

Молодіжна лексика схильна до зміни семантики, експресії протягом певного часу. І. Юганов і Ф. Юганова в «Словнику російського сленгу (сленгові вислови 1960 – 1990 років)» [23] наводять у зв'язку з цим такий приклад: слово *попса* в 1970-ті рр. мало позитивну конотацію (попс (попса) – щось сучасне, модне; поп-музика = рок-музика), проте в 1980–1990-ті рр. отримало негативне стилістичне забарвлення (попс (попса) – щось пов'язане з масовою культурою, протилежне справжньому мистецтву. Низькопробна естрадна музика) [24, с. 71].

Молодість – пора захопленості, підвищеної гостроти сприймання дійсності. Лексикон молодих людей спонтанний та інноваційний, мальовничий і яскравий, хвилюючий і захопливий, гострий і бунтуючий до шокуючого [25, с. 27]. Юнацькому віку властива особлива емоційність, схильність до екстатичних станів. Саме цим зумовлена наявність у загальномолодіжному сленгу великої (біля 20%) кількості слів, що виражають високий ступінь емоційної оцінки. До цієї категорії належать слова-вигуки (*Вау! Атас! Кайф! Класс!* тощо); слова, що позначають емоційні, екстатичні стани (*валяться, зажигать, колбаситься, переться, тащиться, угорать* тощо); слова з явною оціночною характеристикою (*абзай, беспонтовый, борода, кирдык, кульный, мировой, отстой, руплёз* тощо) [26, с. 230]. Імовірно, мож-

ливість не тільки поінформувати, а й висловити свої почуття в мовленні є не стільки економією зусиль, скільки намаганням молодих людей продемонструвати свій характер, свою особистість [27, с. 32].

Молодіжна лексика близька до поетичної мови. Думку про подібність поетичної мови і сленгу висловив датський мовознавець О. Єсперсен. Учений зауважив, що сленг є мовою жартівливою й ексцентричною. Це своєрідна гра, де нове виникає там, де немає потреби в новому і де нові вирази поряд зі старими виконують функцію емоційного урізноманітнення [1, с. 234]. Очевидно, що в молодіжному жаргоні домінує гумор і грубувата емоція. Він відображає властиву молодіжним середовищам позицію: «аби було інакше і смішніше, ніж у звичайній мові», тобто спрямований на гру, на забаву [28, с. 89].

Безперечно, одним з основних експресивних відтінків, який несе сленгова лексика, є *гумористичний*. Іноді в емоційній забарвленості сленгу емоція смішного не просто присутня, а домінує [29, с. 25]. На думку Е. Партріджа [30], сленг – це своєрідний виклик нудоті і невиразності в мові; це мова натяків. Але «сленг у рідких випадках або майже ніколи не буває жорстоким у своїх натякувальних судженнях, він із посмішкою ставить речі на їх власні місця» [31, с. 184]. На гумористичний характер сленгу як лексичного шару вказує і багато інших дослідників: «сленг – це сукупність загальнозрозумілих і широкоживаних слів і висловів гумористичного характеру – свідомо використовуваних заміників звичайних літературних слів» [32, с. 51]. Погодимся, «молодь намагається висловлюватися дотепно, свіжо, «неповторно», а метафора дає простір винахідливості, сміливості бачення й гостроти спостережності» [33, с. 33]. Дотепні й свіжі сленгізми болгарських школярів: *тухла* («щеглина») – великий підручник; *парламент* – педрада; *морков* («морквина») – першоклашка тощо [12, с. 75].

Для мови молоді характерне активне використання фразеологізмів, здебільшого емоційно забарвлених. Фразеологізми відіграють важливу роль у мові, надаючи їй велику виразність й експресивність. Спостереження над фразеологічним складом сучасного молодіжного сленгу і його використанням у мові інформантів дозволяє побачити функціональне призначення фразеологічних одиниць у повсякденній мові цього соціуму, де фразеологія виконує експресивну функцію, слугує одним з основних засобів для досягнення прагматичних цілей висловлювання й вираження авторських оцінок і емоцій [4, с. 57].

На думку Н. Курнікової [34], емоційність – це яскраво виражений акцент на почуттях і їх вільному волевиявленні, висока емоційна напруга мови, багатство мовних засобів для вираження емоцій і емоційних відтінків. Молодь експресивна, емоційно жива, її вирізняє загальна експансивність, легкість вираження почуттів, імпульсивність, а також експресивна емоційність людських взаємовідносин. Фразеологічні одиниці сленгу можуть бути пов'язані з вираженням почуттів і емоцій у нижченаведених аспектах [4, с. 57].

1. У сучасному молодіжному сленгу спостерігаються такі висловлювання, що використовуються тільки як емоційні вигуки. *Полный атас!, Полный абзай!, Ё-моё!, Ё-кэ-лэ-мэ-нэ!, Ёрён батон!, Ёлки-палки лес густой, ходит парень холостой!, Ёханый бабай!* – «будь яка емоція залежно від ситуації» [4, с. 57–58].

2. У сучасному молодіжному сленгу трапляються емоційні одиниці, які характеризуються тим, що, функціонуючи

в мовленні, вони не тільки виражають емоційний стан мовця, але й називають емоцію, яку переживають. Сюди належать дієслівні фразеосполучення: *вылупить шары* – «здивуватися, устатитися кудись», *встали шары на кучу* – «про стан сильного подиву», *висеть на ухах* – «одержувати насолоду», *выпасть в осадок* – «бути здивованим, ураженим, отримати задоволення від чогось» [4, с. 59].

3. У деяких сленгізмах обов'язково присутня певна характеристика предмета плюс емоційне ставлення до нього. Серед одиниць цього розряду переважає лексика, що характеризується як перебільшено невимушена, розв'язна, безцеремонна: *Враг бутылки* – «непитущий», *воронина твоя фамилия* – «про забудькувату дівчину», *волосатая мартышка* – «вчителька», *волк на псарне* – «про вчителя на уроці», *воздушный шар* – «про самотню людину» [4, с. 59–60].

4. Ще одну значну групу слів з емоційним компонентом значення становить презирлива й зневажлива лексика: *не все дома* – *половина на пенсии* – «про людину з дивовижностями в поведінці», *баиня ваша офисела* – «про нахабу», *с авторитетом мужик* – «товстун із великим животом», *араб кудрявый* – «О.С. Пушкін», *Арнольд в засушенном виде* – «худя людина», *балалайка китайская* – «дешевий магнітофон китайського виробництва, що швидко ламається», *базар гнилой* – «неприємна розмова», *асфальтовый ёжик* – «обмежена, тупа людина», *атомной войны страшнее* – «про некрасиву дівчину», *афиша жёваная* – «нікчема». Презирлива й зневажлива лексика (особливо перша) часто використовується як лайлива. При цьому в подібних емотивах сильно акцентується емоційно оцінний компонент, денотативне значення стає другоплановим. Є висловлювання з позитивним емоційним забарвленням (*баба свойская* – «симпатична дівчина»), але кількість подібної лексики порівняно незначна [4, с. 60].

5. Відомі сленгові одиниці, які за своєю формою схожі на спонукальні конструкції, що мають значення волевиявлення, адресованого співрозмовникові, але які не припускають негайного виконання адресатом волі мовця: *иди кактусы полоть/прореживать*; *иди ты на художника учишься*; *иди тундру пылесось*; *сделай так, чтоб я тебя искал* – «іди звідси, не втручайся»; *иди Луну расчесьвай*; *иди море асфальтируй* – «відчепись» тощо. Будучи за своєю суттю евфемізмами більш брутальних висловів, ці фрази, вжиті в розмові, не мають іншого функціонального значення, крім емоційного самовираження мовця. Ці вислови демонструють роздратування мовця співрозмовником (адресатом) і, як правило, бажання припинити спілкування з ним [4, с. 60–61].

На думку О. Благовіщенської, основною метою створення нових одиниць у молодіжному жаргоні є намір зробити мовлення більш експресивним і оригінальним. «Молодіжне словотворення», з одного боку, виконується в межах мовної системи і відображує процеси, що здійснюються в загальнонародній мові, з іншого – виявляє риси, не властиві стандартній мові [35, с. 24]. Як стверджує Л. Крисін [36, с. 76], «лінгвістична сутність усіх різновидів молодіжного сленгу одна й та ж: гра зі словом і в слово, метафоризація словесних значень із метою створення експресивних, емоційно забарвлених засобів мовного вираження» [26, с. 230]. Зважаючи на це, О. Благовіщенська також зазначає: «Намагання зробити мовлення більш експресивним і оригінальним виявляється, зокрема, у широкому використанні словесної гри – таких фонетичних і морфологіч-

них способів, як прийом каламбуру, «наслідування», контамінація, метатеза тощо. Завдяки цьому багато реалій у «молодіжній мові» одержують пародійно-сміхову інтерпретацію» [35, с. 11].

Ураховуючи те, що мова – живий організм, який постійно змінюється, а жаргон або сленг – один із найменш стабільних його сегментів, майже невимомо є частина людської комунікації, треба вказати на динамічність сленгу й швидкі зміни в його складі. Лексика сленгу поповнюється, змінюється, переосмислюється. Причини зникання одних лексем і збереження інших П. Грабовий пов'язує з експресивністю сленгу. «У разі втрати експресивності сленгізм просто припиняє своє існування. Одиниці молодіжного сленгу, які зберегли свою експресивність, продовжують функціонувати в молодіжному мовленні» [37, с. 54].

Здійснене дослідження дозволяє зробити такі **висновки**:

1) молодіжна мова виконує як загальномовні, так і специфічні, властиві тільки їй функції. Однією з основних функцій молодіжної мови є емоційно-експресивна. Зазначена функція пов'язана з виявом молодими людьми емоцій, почуттів, настроїв, вираженням ставлення й оцінки. Лексика й фразеологія молодіжної мови характеризується підвищеною (порівняно із загальнолітературним стандартом) експресивністю. Мовлення молодого покоління ХХІ ст. динамічне й експресивне. Особлива експресивність властива студентському й шкільному сленгу;

2) молоді властива особлива емоційність, схильність до екстатичних станів. Саме цим зумовлена наявність у загальномолодіжній мові великої кількості слів, що виражають високий ступінь емоційної оцінки. Можливість висловити свої почуття в мовленні – це демонстрація молоддю свого характеру, особистості. Один з основних експресивних відтінків молодіжної сленгової лексики – гумористичний. Для мовлення молоді характерне використання фразеологізмів, здебільшого емоційно забарвлених.

Перспективи подальших розвідок ми вбачаємо в подальшій систематизації наукових поглядів везознавців щодо функцій молодіжної мови, розширенні кола досліджуваних мов, у яких молодіжна мова себе активно виявляє, продовженні вивчення праць дослідників молодіжного сленгу, жаргону в лінгвістично-історіографічному аспекті.

Література:

- Grabias S. *Si zawodowe odmiany je socjolekty. Encyklopedia kultury polskiej XX wieku*. Wrocław, 1993. T. 2. S. 223–241.
- Семенова Н.В. Фразеология молодежного сленга (на материале немецкого языка) : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04. Владимир, 2006. 194 с.
- Руденя Ж.И. Жаргонная лексика в современном русском молодежном дискурсе и возможности ее представления в словаре для изучающих русский язык как иностранный : автореф. дис. ... канд. филол. наук : спец. 10.02.01 «Русский язык». Воронеж, 2017. 24 с.
- Матюшенко Е.Е. Современный молодежный сленг: формирование и функционирование : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.01. Волгоград, 2007. 188 с.
- Мартос С.А. Молодіжний сленг у мовленнєвій структурі м. Херсона : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.01. Луганськ, 2006. 244 с.
- Николів І. Місце сленгу у мовленні хорватської молоді. *Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур. Серія : Мовознавство*. Львів, 2012. Вип. 19. С. 91–99.
- Мокиенко В.М. Жаргон в России – больше чем жаргон. *Неизвестное об известном*. Санкт-Петербург : Журнал «Санкт-Петербургский университет», 2010. № 9 (3816). URL : <http://www.journal.spbu.ru> (дата обращения: 24.01.2018).

8. Химик В.В. Предисловие. *Большой словарь русской разговорной экспрессивной речи*. Санкт-Петербург : Норинт, 2004. URL : <http://www.philology.ru/linguistics2/khimik-04.htm> (дата обращения: 07.02.2021).
9. Куликова В. Соціолінгвістичний аспект дослідження французького молодіжного сленгу як одна з проблем сучасного перекладознавства. *Наукові записки. Серія : Філологічні науки (мовознавство)*. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. Вип. 116. С. 158–161.
10. Грачев М.А. Словарь современного молодежного жаргона. Москва : Изд-во Эксмо, 2006. 672 с.
11. Рубцова Е.А. Молодежный сленг как противоречивое явление в современной лингвистике. *Вестник РУДН, серия Русский и иностранный языки и методика их преподавания*. 2009. № 1. С. 19–25.
12. Липатов А.Т. Сленг как проблема социолектики : монография. Москва : Эллис, 2010. 318 с.
13. Flexner S.B. Preface. *Dictionary of American Slang*. New York : Thomas Y. Crowell Company, 1967. vi–xviii, 718 p.
14. Можухин К.Е. Сленг в речи студентов американских университетов : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04. Москва, 2005. 194 с.
15. Кропачева М.А. Локальная вариативность студенческого жаргона: экспериментальное исследование : автореф. дис. ... канд. филол. наук : спец. 10.02.19 «Теория языка». Пермь, 2011. 19 с.
16. Бондалетов В.Д. Социальная лингвистика : учебное пособие. Москва : Просвещение, 1987. 160 с.
17. Ондрус П. К вопросу о характеристике и классификации социальных диалектов. *Вопросы языкознания*. Москва : Наука, 1975. № 5. С. 110–113.
18. Сучасна українська літературна мова. Лексика і фразеологія / заг. ред. І. К. Білодіда. Київ : Наукова думка, 1973. 439 с.
19. Дзюбишина-Мельник Н. Сучасний жаргон і сучасне розмовне мовлення. *Наукові записки Національного університету Києво-Могилянська академія : Філологічні науки*. Київ, 2002. Т. 20. С. 14–18.
20. Халикова В.Р. Экстремалы города. *Мужской сборник*. Москва, 2007. Вып. 3. С. 244–259.
21. François D. Les argots. *Le Langage. Encyclopédie de la Pléiade*. Paris : Gallimard, 1968. № 25. P. 620–646.
22. Береговская Э.М. Молодежный сленг: формирование и функционирование. *Вопросы языкознания*. Москва : Наука, 1996. № 3. С. 32–41.
23. Юганов И., Юганова Ф. Словарь русского сленга (сленговые слова и выражения 60–90-х годов). Москва : Метатекст, 1997. 304 с.
24. Россихина М.Ю. Молодежный жаргон в русской и немецкой лексикографии XIX–XXI вв. : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.01, 10.02.19. Брянск, 2009. 281 с.
25. Милорадович С. Музыкальный жаргон младих. *Гласник Етнографског института САНУ*. Белград, 2009. С. 27–50.
26. Громов Д.В. Сленг молодежных субкультур: лексическая структура и особенности формирования. *Русский язык*. Москва : Языки славянской культуры, 2009. № 1 (17). С. 228–240.
27. Шумейкіна А. Сучасний український сленг: конотативний аналіз. *Дивослово*. Київ : Дивослово, 2010. № 7. С. 31–34.
28. Масенко Л. Нариси з соціолінгвістики : посібник. Київ : Києво-Могилянська академія, 2010. 243 с.
29. Гусякова А.В. Особенности современного американского сленга (на материале прессы США за последнее десятилетие) : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04. Москва, 2008. 171 с.
30. Partridge E. *Slang Today and Yesterday*. London : George Routledge, 1935. ix, 476 p.
31. Руденко М.Ю. Арг, жаргон і сленг у європейському й американському мовознавстві: історія і сучасний стан дослідження : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.15. Слов'янськ, 2019. 270 с.
32. Кузнец М.Д., Скребнев Ю.М. Стилистика английского языка. Ленинград : Лен-ое отд-е Упедгиза, 1960. 175 с.
33. Карастойчева Ц. Българският младежки говор. Източници, слово-образуване. София : Наука и изкуство, 1988. 161 с.
34. Курникова Н.В. Интонационно маркированные фразеологические единицы как один из способов выражения эмоциональности русской речи. *Фразеология и миропонимание народа : Материалы Международ. науч. конф.* Тула, 2002. Ч. 2. С. 165–169.
35. Благовещенская О.В. Язык молодежи в Японии : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.22. Москва, 2007. 25 с.
36. Крысин Л.П. Социолингвистические аспекты изучения современного русского языка. Москва : Наука, 1989. 188 с.
37. Грабовий П.М. Український молодіжний сленг: сучасна картина світу. Київ : Жовтий, 2010. 220 с.

Rudenko M. Peculiarities of emotionally-expressive function of the youth language

Summary. The article addresses the investigation of peculiarities of emotionally-expressive function of the youth language. The aim of the article is the examination of state and peculiarities of emotionally-expressive function of the youth language, as well as state of its general theoretical research in linguistics at the present stage. The specific objectives of the article are highlighted with help of actualistic, descriptive, comparative historical, typological methods. The scientific novelty of the obtained results is that the research is done with using a significant amount of linguistic works of foreign and native authors.

In the introduction the review of last thorough publications, that describe and characterize functions of the youth language in general, emotionally-expressive function in particular in the studios of linguists of Great Britain, France, Denmark, Poland, Slovakia, Serbia, Bulgaria, Ukraine, Russia, the USA is made and also the present problems in study and existence of the mentioned functions, emotionally-expressive function is underlined. The characteristic of the functions of the youth language is given.

In the main part the vocabulary and phraseology of the youth language is characterized, that is noted by increased (compared to general literary standard) expressiveness. The emotionally-expressive function, that has an important value in youth language is highlighted, it is considered to be the main function of slang. Mentioned function is connected with the showing emotions, feelings, moods, expressing attitude and assessment. In speech an especial value has general youth language. It consists of words, that are not connected with the process of study, work, military service, etc. Its base is expressive equivalents of colloquial vocabulary.

Researchers underline the expressiveness of student, school jargon. Slang of pupils, students differs by abundance of expressive synonyms with high connotation. Young people don't close expressive vocabulary in themselves, they spread it widely. From general youth jargon expressive vocabulary is borrowed by different subcultural slang.

Special emotionality, attachment to ecstatic states is inherent in adolescence. This is what causes the existence in general youth slang a huge amount of words, that express a high measure of emotional assessment. Undoubtedly, that one of the main expressive shades, that has slang vocabulary, is humorous one. Sometimes in emotional color of slang the emotion of fun not only exists, but dominates. For speech of youth an active usage of phraseological units, mainly emotionally colored is typical.

In the conclusions, it is underlined, that youth language makes both general linguistic and specific, inherent only it functions. One of the main functions of youth language is emotionally-expressive one. The language of young generation of the XXI century is dynamic and expressive. Young people are extremely emotional, prone to ecstatic. Exactly this explains the presence in general youth language a huge amount of words, expressing a high level of emotional assessment.

Key words: youth language, emotionally-expressive, function, slang, jargon, general youth, youth vocabulary.